

Afdeling SBH
Steller N.R. Abramjan
Onderwerp Evaluatie project 'Saneren van afvalwaterlozingen
woonschepen'

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 85 53

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO 12.3153326

Datum **23 AUG 2012**

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 oktober 2007 heeft uw raad het beleid voor de sanering van afvalwaterlozing van woonschepen in de stad vastgesteld en hiervoor een krediet van € 4.012.000,- beschikbaar gesteld.

In juni 2011 hebben wij het project 'Saneren van afvalwaterlozingen woonschepen' afgerond. Het doel van dit project was het aanleggen van zuiveringsvoorzieningen bij circa 430 woonschepen. Het eindresultaat is dat 95% van alle woonschepen die over een ligplaatsvergunning beschikken, volledig zijn aangesloten op de riolering en 5% is voorzien van een IBA-installatie (Individuele Behandeling Afvalwater). Een aantal woonschepen is in dit project wegens diverse redenen niet meegenomen.

In deze brief informeren wij u over het verloop van het project.

Aanleiding

De aanleiding voor dit project was de wijziging van de nationale wetgeving. Volgens deze wetgeving mochten de schepen met ingang van 2009 niet langer rechtstreeks lozen op het oppervlaktewater. Het Besluit lozing afvalwater huishoudens bepaalt dat voorafgaand aan het lozen op het oppervlaktewater, het huishoudelijke afvalwater door een zuiveringsvoorziening wordt geleid.

Volgens het bovengenoemde besluit, worden de woonschepen die plaatsgebonden zijn, beschouwd als particulier huishouden. Ten tijde van de wetswijziging waren in Groningen circa 430 woonschepen die rechtstreeks ongezuiverd afvalwater loosden. Het treffen van rioleringsvoorzieningen valt onder de zorgplicht van de gemeente.

Wijze van uitvoering

Om aan deze zorgplicht te voldoen, heeft uw raad besloten om woonschepen aan te sluiten op de gemeentelijke riolering. Daarbij hadden wij keuze tussen een volledige (vaste) aansluiting op de riolering en een IBA. Een vaste aansluiting op de riolering is vanuit het milieutechnisch perspectief een bedrijfszekere en betere oplossing dan een IBA. Een alternatief voor een vaste aansluiting in de vorm van een IBA vonden zowel

de waterschappen als de Provincie echter wel verantwoord. Het door uw raad beschikbaar gesteld budget was gebaseerd op de eerste raming die er als volgt uitzag:

- 70% van de woonschepen krijgen een volledige aansluiting en
- 30% van de woonschepen krijgen een IBA.

Fasering

Voor zo'n grootschalig project was het van groot belang dat bij de voorbereiding en uitvoering alle relevante aspecten in acht werden genomen. Daarom hebben wij besloten om het project in twee delen te splitsen. Om ervaring op te doen met aanbesteding en aansluitingsalternatieven, hebben wij besloten om een pilot te starten. Van de in totaal 430 woonschepen vielen 57 onder de pilot. De uitkomst van deze pilot leidde tot heroverweging van de aanvankelijke raming. Uit de resultaten van de uitgevoerde pilot en informatieavonden met bewoners is gebleken dat zelfs 90% van de woonschepbewoners voor een vaste aansluiting op de riolering kozen. Dit percentage is in de tweede fase van het project met 5% gestegen. Het eindresultaat is dat 95% van de woonschepen voor een vaste aansluiting op de riolering hebben gekozen.

In de tweede fase van het project hebben wij de resterende schepen aangesloten. Een aantal schepen hebben wij om diverse redenen niet kunnen aansluiten op de riolering:

- 6 woonschepen zijn niet aangesloten wegens eventuele aanleg van tramspoor: deze woonschepen zijn in eigendom van de gemeente. Zodra er meer duidelijkheid is over de aanleg van tram, nemen wij een definitief besluit met betrekking tot deze woonschepen.
- 7 woonschepen zijn niet aangesloten wegens technische belemmeringen: deze woonschepen worden periodiek onderhouden bij een werf. Tijdens het volgende onderhoud gaan wij de nodige voorzieningen treffen om de woonschepen aan te sluiten op de riolering of om die te voorzien van een IBA.
- 5 woonschepen zijn niet aangesloten wegens slechte staat van onderhoud: zodra de eigenaren nieuwe woonschepen aanschaffen, worden deze schepen aangesloten op de riolering of voorzien van een IBA.
- circa 70 woonschepen die in de Woonschepenhaven een ligplaats hebben, beschikken over een installatie aan boord. Deze woonschepen zijn echter nog niet aangesloten wegens herinrichtingsplannen van de Woonschepenhaven. Wij zijn voornemens om tijdens de herinrichting van de Woonschepenhaven de nodige voorzieningen op de wal te treffen, opdat de woonschepen op de riolering aangesloten kunnen worden.

Voor alle bovengenoemde woonschepen hebben de waterschappen een ontheffing verleend tot 31 december 2015.

Financiën

Op grond van de eerste raming heeft uw raad op 25 oktober 2007 een krediet van € 4.012.000,- beschikbaar gesteld. Dit bedrag was samengesteld uit € 820.000,- voor IBA aansluitingen en € 3.192.000,- voor vaste aansluitingen.

Aangezien uit de resultaten van de uitgevoerde pilot en de informatieavonden is gebleken dat 90% van de schepen een volledige aansluiting krijgen en maar 10% een

IBA, zijn de kosten hoger uitgekomen dan geraamd. Daarnaast heeft de pilot laten zien dat de kosten van een vaste aansluiting ca. € 3.000,- hoger bleken te zijn dan geraamd. Daarmee kwamen de kosten voor een vaste aansluiting op circa € 15.000,- per schip (i.p.v. aanvankelijk geraamde € 12.000,-) en de kosten voor een IBA op € 5.000,-. Gelet op het feit dat de totale kosten van het project hoger bleken te zijn dan geraamd, heeft uw raad een aanvullend krediet van € 1.100.000,- beschikbaar gesteld.¹

Ook waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's hebben bijgedragen in de kosten van de volledige aansluiting. Dit omdat IBA's door de waterschappen als een minder goed alternatief werden beschouwd en de kosten daarvan onder de algemeen geldende inspanningsverplichting van de gemeente vielen. Toen uit de resultaten van de pilot bleek dat 95% van de woonschepenbewoners een vaste aansluiting een beter alternatief vinden dan een IBA, hebben de waterschappen hun bijdrage aangevuld. Per schip hebben de waterschappen € 1.500,- bijgedragen. In totaal hebben de beide waterschappen gezamenlijk € 570.000,- bijgedragen.

De verwachting is dat eind 2012 de nacalculatie van de kredieten jaarschijf 2009 met betrekking tot de sanering riolering aan de raad wordt aangeboden. Hier worden ook de kosten van dit project in meegenomen.

Communicatie betrokken partijen

Een dergelijk project vergt goede en volledige communicatie tussen alle betrokken partijen. Zowel in de voorbereidingsfase als tijdens de uitvoering van het project hebben wij alle betrokken partijen via een klankbordgroep en door middel van nieuwsbrieven volledig geïnformeerd over alle relevante aspecten van het project en ruimte gegeven voor eventuele wensen en bedenkingen. Wij hebben ook gehoor gegeven aan de klachten van het Woonschepen Comité Groningen (WCG) over de geleverde kwaliteit. In onze brief d.d. 25 november 2010 (RO 10. 2462898) hebben wij u hierover geïnformeerd. De communicatie is over het geheel genomen naar tevredenheid verlopen en heeft bijgedragen aan het in onze visie succesvolle resultaat van dit project.

Bijzondere situaties

Bij de realisatie van dit project zijn de woonschepen in de Noorderhaven en het Meerschapsgebied (Hoornse Dijk) niet meegenomen. Dit heeft te maken met het feit dat de schepen in de Noorderhaven niet over een ligplaatsvergunning beschikken, wat voor dit project wel de voorwaarde was voor de aansluiting op de riolering. Ook de woonschepen in het Meerschapsgebied beschikten niet over een ligplaatsvergunning. Wel heeft uw raad aangegeven deze schepen 'gelijkkelijk' conform de andere woonschepen te behandelen. Wij hebben besloten om alle schepen in het Meerschapsgebied te voorzien van een ligplaatsvergunning en aan te sluiten op de riolering. Het aanleggen van zuiveringsvoorzieningen bij de woonschepen in de Noorderhaven en het Meerschapsgebied vindt naar verwachting in 2013 plaats. De

¹ Waarvan € 100.000 beschikbaar voor het inzamelpunt in Noorderhaven.

waterschappen hebben hiermee ingestemd. De voorbereidingen voor de werkzaamheden in het Meerschapsgebied en de Noorderhaven zijn inmiddels gestart.

Conclusies en vervolg

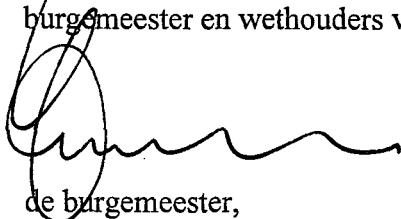
De woonschepen zijn momenteel aangesloten op de riolering of zijn voorzien van een IBA. Dit voorkomt dat het afvalwater ongezuiverd op het oppervlaktewater wordt geloosd. Rekening houdend met wensen en bedenkingen van woonschepenbewoners, hebben wij aan hen de keuzemogelijkheid voorgelegd tussen een vaste aansluiting en een IBA. In totaal heeft uiteindelijk 95% van de woonschepen een vaste aansluiting gekregen en 5% een IBA. Wij hebben geconstateerd dat door de aannemer verkeerd materiaal werd gebruikt. Met aannemer is afgesproken dat hij voor de vervanging zou zorgen. Mede hierdoor is het project later beëindigd dan was gepland. Na het afronden van het project hebben wij alle installaties gecontroleerd. Zowel wij als woonschepenbewoners zijn tevreden over de kwaliteit van de aangelegde voorzieningen. Door dit project te realiseren, voldoen wij aan de wettelijke plicht en zorgen wij voor een schoon milieu. Alle aspecten van het project overziend, concluderen wij dat het project succesvol is afgerond.

Beheer en onderhoud

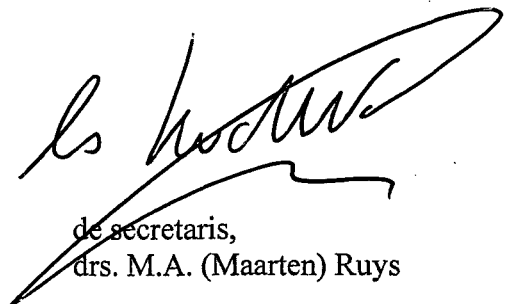
Wij beheren en onderhouden de geplaatste installaties gedurende drie jaar na het afsluiten van het project, namelijk tot juni 2014. Na drie jaar wordt het beheer en onderhoud overgedragen aan de woonschepenbewoners. Het beheer en onderhoud van de installaties die zijn aangelegd op de woonschepen die onder de pilot vielen, zijn in het voorjaar van 2012 overgedragen aan de woonschepenbewoners.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys